روونکردنەوەیەک لە بارەی کتێبی دەستۆیڤسکی.. ئەردەڵان عەبدوڵا

پێش چەند رۆژێک دەزگای سەردەم لە سایتەکەی خۆیاندا بڵاویان کردەوە کە کتێبێک بەناوی " دەستۆیڤسکی" چاپ بووە و لە پێشانگەی نێودەوڵەتی کتێب لە هەولێر بڵاودەکرێتەوە. ئەمەش چاپی دووەمی کتێبی دەستۆیڤسکییە کە من نووسیومە. لێرەدا پێمخۆشە روونکردنەوەیەک لە بارەی ئەم کتێبەوە بدەم.

پێش 12 ساڵ کتێبێکم لە بارەی ژیان و فیکر و بەرهەمەکانی نووسەری روسی دەستۆیڤکسی نووسی و دواتریش بە سوپاسەوە لە دەزگای سەردەم چاپ بوو. کتێبەکە لە سەرەتادا باسی ژیانی شەخسیی و کاریگەری ماڵ و دەوروبەر و خاڵە جوان و ناشیرینەکانی کەسایەتی دەستۆیڤسکیم دەرخستووە. لە بەشێکی تری کتێبەکەدا باسی شێوازی نووسینیم کردووە، چ داهێنانێکی لە بواری نووسینی رۆماندا کردووە. بەشێکی تری کتێبەکە باسی ئەو تەوەرە گرنگانەم کردووە کە دەستۆیڤسکی لە کاروبەرهەماکانیدا باسی کردووە، لە بەشێکی تریشدا باسی کاریگەری ئەم کەڵە نووسەرەم کردووە بەسەر ئەدەب و فیکر و فەلسەفەی جیهان، بەتایبەتی کاریگەرییە فیکرییەکانی بەسەر نیتشە و فرۆیدەوە، ئەوان چیان لەم وەرگرتووە. دواجاریش خوێندنەوەم بە 11 رۆمانی کردووە کە ئەوانیش: هەژاران، برایانی کارامازۆڤ، تاوان و سزا، گەمژە، هەرزەکار، شەیتانەکان، شەوە سپییەکان، یادەوەرییەکانی ژێرزەمین، قومارچی، خانوونی خاوەنماڵ. دڵێکی لاواز. خوێندنەوەکانیش ناساندنێکی کورتی رۆمانەکانە و شرۆڤەکردنیان بە شێوازی ئاسان.

هەندێك رۆمانی سەرو 1500 لاپەرە بووە ، هەموو ئەمانەش کاتێکی زۆری لە من گرتووەو ماوەی چەندین ساڵ، هەزاران لاپەڕەم بە زمانەکانی ئەڵمانیی و عەرەبی خوێندۆتەوە، تا ئەم کتێبە لەدایک بووە. من قسە لەسەر باشی یان خراپی کتێبەکە ناکەم، چونکە ئەوە دەبێت خوێنەران بڕیاری لەبارەوە بدەن.

دواجار ساڵی پار دووبارە پێداچوونەوەم بۆ کرد، خوێندنەوەم بۆ چەند رۆمانێکی تری کرد و کەمەڵێک وتاریش کە لە بارەی ئەم کەڵە نووسەرەوە لە زمانەکانی عەرەبی و ئەڵمانییەوە وەرمگێڕاوە، لە چاپی دووەمدا جێمکردەوەو دام بە دەزگای سەردەم و ئەوانیش رەزامەندیان دەربڕی کە چاپی دووەمی بکەنەوە.

بەداخەوە نازانم بە ناوی ئەم نووسەرە بێتە کێشە و مشتومڕی ناو نووسەرانی کورد، لە جیاتی ئەوەی بێن قسە لە بارەی کاروبەرهەمەکانییەوە بکەن، قسە لەسەر ناوەکەی دەکەن.
من خۆم هەر دۆستۆیفسکیم بەکارهێناوەو ناوی کتێبەکەش دۆستۆیفسکیم نووسیوە و لە کتێبەکەشدا کە بۆ سەردەمم ناردووە، هەر وام نووسیوە، لە چاپی یەکەمیشدا هەر بە دۆستۆیفسکی لە سەردەم چاپ بووە، بەداخەوە ئەمجارە کتێبەکە چاپ بوو، ئینجا من زانیم کە ناوی ” دۆستۆێفسکی” لەجیاتی “دۆستۆیفسکی “دانراوە، هۆکاری ئەم گۆڕانکارییەش دەگەڕێتەوە بۆئەوەی کە دەزگای سەردەم، پرسیاریان لە کەسێک کردووە کە شارەزای زمانی روسییە، ئەو پێی وتوون کە بە زمان روسی ئاوا دەتێ گۆ، ئەوانیش ئەمەیان داناوە. هەرچەندە من خۆم لەگەڵ ئەو ناوەدا نیم، ئاگاداری گۆڕینی ناوەکەش نەبووم. باشتریشە کە پێشتر ئاگاداری نووسەر بکەنەوە لە هەر گۆڕانکارییەک کە بەسەر کتێبەکەدا دێت و ڕەزامەندیی وەربگرن ئینجا چاپ بکرێت، بەڵام بەداخەوە بەو شێوەیە نەبوو، ئەمەش یەکێکە لەو گلەیی و ڕەخنانەی کە لە دەزگای سەردەم دەگیرێت.
لە پاش بڵاوبوونەوەی کتێبەکە، هەندێک دۆست و هاوڕێ، سەرنج و تێبینی خۆیان لە بارەی ناوی کتێبەکەوە بۆ نووسیم، بەداخەوە هەندێک کەسیش ئەم ناوەیان کردە بیانوو، تاوەکو بە ئارەزووی خۆیان، زۆر بێ ویژدانانە و نابەرپرسیارانە قسەی ناشیرین جنێو لە دژمان بنووسن، هەمووی ئەمانەش بە ناوی ڕەخنەوە بڵاودەکرێتەوە.
لەکاتێکیشدا من خۆم ئاگاداری چاپکردنی کتێبەکە بەو شێوەیە نیم و دەزگای سەردەم ئەو ناوەی داناوە، ئەوانیش بەرپرسن لە هەڵبژاردنی ئەو ناوە.